

Излази уторком, четвртом и суботом.

ПРЕДПЛАТА: за Краљевину СХС
мјесечно Д 15; тримјесечно Д 40;
за Италију мјесечно лира 6; по-
једини број 30 центина. Огласи
по ценику. Поједини број Д 1.50.

ДАЛМАТИНСКИ РАДИКАЛ

Поштарина плаћена у готову.

Идаје: Окружни Одбор Народне
Радикалне Странке у Шибенику.
Одговорни уредник: Шпиро Ђакић.
Телефон број 60.
Штампа: Нова Штампарија - Шибеник.

Година II.

ШИБЕНИК, четвртак 25. јануара 1923.

Број 42.

Министар Љуба Јовановић, носиоц листе Народне Радикалне Странке у изборном округу Шибеник-Задар.

Окружни Одбор примио је данас ову депешу из Београда: „Одобравамо и поздрављамо једнодушну одлуку Окружне конференције Народне Радикалне Странке северне и средње Далмације о кандидацији министра вера, госа. Љубе Јовановића за носиоца радикалске посланичке листе у шибеничком изборном округу“.

За Главни Одбор Народне Радикалне Странке
Никола Пашић.

Састанак Нар. Радикалне Странке у Splitu.

Састанак Окружног Одбора за средњу и sjevernu Далмацију и delegata мјесних организација.

Дана 22. т. мј. у локалима Женске Задрге, Окружни Одбор Народне Радикалне Странке за sjevernu и средњу Далмацију имао је најављени састанак са delegatима мјесних организација.

Састанак је отворио predsjednik Окружног Одбора, г. Dr. Урош Десница, поздравивши учеснике, приказавши им presudnu важност, коју ће предстојећи избори имати за државу и препоручивши радикалној странци у Далмацији, да изигје на изборе компактна и слошна.

На састанак су дошли:

Članovi Окружног Одбора: Dr. Десница, Mato Ćipčić-Bragadin, Dr. N. Novaković, Dr. N. Subotić, Dr. G. Negrini, Dr. E. Grgić, Dr. A. Štambuk, Dr. Mladinov, Dr. J. Jablanović, Dr. M. Harlović, Dr. F. Marušić, Ivan-Ante Viličić, Juraj Kapić, Vikentije Arambašin, Dr. Dušan Ivetić, Stevan Prijčić.

Delegati мјесних организација: за Obrovac: Mile Urukalo, Gijuro Pupovac; за Benkovac: Tode Miović, Dušan Jurković, inž. Gasperini, Nikola Savić, Sergije Volarević, pop Božo Magud, Spase Dobrić, Danilo Stojasavljević; за Kistanja: Lazo Krneta, Nikola Janković, Špiro Cvjetković; за Skradin: Ćilil Martić, pop Uroš Dobrota, Nikola Dragišić, Dušan Popović; за Šibenik: Sima Matavulj, Mato Adum, Josip Baranović, Vaso Ćok, Iviša Ćala, Marko Brkić; за Knin: Gijuro Vojvodić, Mile Monti, Dr. Tode Novaković, Dane Petranović, pop. M. Jović, Mile Budimir, Ilija Ilić; за Vrljika: Mirko Kulišić, Stevo Ostojić; за Drniš: Dušan Miović, Simo Manajlović, Tome Rašković, Milan Mrgjan, Niko Anđrić; за Kaštela: Lavrentije Biliškov, Kruno Kovačev, Mato Kuzmanić, Josip Melčić, Pero Prkut; за Split: Stevo Perović, Aleksa Dučić, inž. Gj. Dorotka, pop Petar Opačić, inž. Bančić, Dušan Stojasavljević, prof. Ilija Maričić; за Lećevine: O. L. Kozlica, Lazo Beara; за Muć: Gijuro Novaković; за Sinj: Marko Stojanac; за Imočki: Dušan Matijašević; за Opuzen: Krste Rajković; за Blato i Veluluk: Joakin Kunjašić; за Prominu: zamjenik Dr. N. Subotić.

На састанак су дошли и gg. prof. Novak Bukvić и Niko Stanković из Dubrovnika, као delegati dubrovačke организације, да се са delegatima организација оних мјеста, која biraju у изборном округу Split—Dubrovnik—Kotor, sporazume у питању predloga Главном Одбору lista за носиоца liste.

Pre predloga на dnevni red pročitano је једно писмо, које на састанак uputio г. A.

Vujatović-Šarov са drugovima, и pozdrav Skradinskog мјесног одбора.

Prva је tačka dnevnog reda bila: diskusija о političkoј situaciji s obzirom на predstojeće skupštinske izbore. U diskusiji су uzeli učešća gg. Dr. Десница, Dr. Subotić, Dr. Štambuk, Adv. Martinac, M. Ćipčić-Bragadin, Dr. Jurković и Dr. Jablanović. Diskusija је završena са predlogom Dra. Subotića, да се Главном Одбору predloži kandidacija ministra Ljube Jovanovića за носиоца liste у изборном округу Šibenik-Zadar: да се pošalju delegati у Dubrovnik на састанак 31. т. мј. и да им се даде mandat, да pristanu на kandidaciju min. Ljube Jovanovića за носиоца liste у изборном округу Split-Dubrovnik-Kotor.

Taj је predlog primljen *jednoglasno*. На то је Главном Одбору Нар. Радикалне Странке у Beogradu poslata ова depeša:

„На današnjem sastanku okružne организације за sjevernu и средњу Далмацију *jednoglasno* zaključeno predložiti Главном Одбору kandidaciju г. Ljube Jovanovića као носиоца liste за Округ Šibenik-Zadar. 31 о. мј. Zakazan састанак организације Boke и Dubrovnika у Dubrovniku уз učestvovanje delegata ovog одбора који dobili mandat, да и за Округ Split-Dubrovnik-Kotor pristanu на kandidaciju г. Ljube Jovanovića. Molimo javite odmah који су srezovi podeljeni и на који način у Округу Šibenik-Zadar“.

За delegate на састанак у Dubrovniku izabrani су Dr. Subotić, Dr. Jablanović, J. Kunjašić и Jovo Paranos.

Riješeno је, да састанак sreza Benkovac bude 28. I. у prisustvu Dr. Novakovića, sreza Knin и Vrljika 1. II. у prisustvu Dr. Деснице, sreza Šibenik 4. II. у prisustvu Dr. Марушића, sreza Drniš 12. II. у prisustvu Dr. Ivetića, као delegate Окружног Одбора.

Izabrani су agitacioni odbori са sjedištenjima у Šibeniku и Splitu.

Agitacioni odbor у Šibeniku sastae се дана 13. II. radi utvrđenja liste и pripreme за predaju.

Zatim је došlo на pretres крупно питање о ishrani Далмације. Diskusija је bila živa и у njoj су uzeli učešća: Dr. Десница, Dr. Subotić, Gj. Pupovac, N. Savić, Š. Cvjetković, M. Monti, Adv. Martinac, L. Beara, D. Popović, Gj. Vojvodić, N. Janković, M. Stojanac, D. Matijašević. Diskusija је završena ovom rezolucijom, која је *jednoglasno* bila primljena и brojavno saopćena г. Predsjedniku Minist. Savjeta:

„Окружни Одбор Нар. Рад. Странке за sjevernu и средњу Далмацију, на svom sastanku

22. I. 1923, уз učestvovanje 60 delegata мјесних организација Obrovca, Benkovca, Kistanja, Knina, Drniša, Promine, Šibenika, Skradina, Splita и ostrva, Makarske и njenog primorja, Vrgorca, Metkovića, Opuzena, Muća, Lećevice, Blata, Veleluke, Sinja, Imotskog и delegacije sreskog одбора у Dubrovniku, uzевši у pretres питање ishrane Далмације и konstatovavši по izvještajima из svih мјеста, да је glad već počela да ženje žrtve по čitавој Далмацији и да је uslijed nestašice sjemena озbiljno у opasnosti ljetina iduće године; konstatovavši nadalje да су sve dosadašnje акције биле *neshodno zasnovane* и *neuvjesno provedene*, primio је ову

Rezoluciju:

Upozoruje се Vlada на užasno stanje prehrane у Далмацији, у којој је već завladala glad; ističe се pogrešnost и neshodnost svih dosadašnjih акција у ovom питању, traži се да nadalje за 10 дана bude povelena odlučna и svjesna акција за ishranu на način, да се dodijeli опцијена primjereni zajam у gotovini, који će, под strogim nadzorom и prema individualnim potrebama, izdavati опцијена gladnom narodu, а да meglutim postojeća količina kukuruza код Zadrugnog Saveza у Splitu bude porazdjeljena по праведном ključu megiu spomenute опцијена на račun односних zajmova.

Riješeno је, да ову rezoluciju odnese у Beograd и brani delegacija, у koju су izabrani gg. Dr. Ivetić, M. Monfi и Gj. Pupovac, zemljoradnik из Medvigje sela Obrovčkog.

Kao posljednja tačka dnevnog reda došao је pretres о partijskom listu. U diskusiji су uzeli učešća gg. Dr. Десница, Dr. Subotić, J. Kapić, T. Miović, Dr. N. Novaković. Stvoreni су odluke за obezbjeđenje lista „Dalmatinski Radikal“.

На kraju је Dr. N. Novaković, као izaslanik Окружног Одбора за састанак sreza Benkovčkog, pročitaо izvještaj, да су delegati tog sreza *jednoglasno* istakli за sreskog kandidata Dr. Uroša Desnicu, а за njegovog zamjenika Dr. Josipa Jablanovića. Ovaj је izvještaj pozdravljajn одobranjem.

Uz одушевљене poklike Nj. V. Kralju, Državi, radikalnoj странци, njenom vojgi г. Pašiću, njenom prvaku г. Protiću и носиоцу liste г. Lj. Jovanoviću završen је ovaj састанак radikalne странке, који је, bogatim odazivom позvanih, озbiljnošću и dostojanstvenošću diskusije, која је vogaena *jednodušnošću* zaključака, који су primljeni, potvrđeno и ranije poznatu istinu, да је narodna radikalna stranka pravi narodna stranka, najtrebniji и najobiljniji politički činoc на Primorju.

Одношaji између Grčke и Bugarske.

Prema novinskim vijestima одношaji су između Grčke и Bugarske napeti у велике. U predjelu Debeagača и Drahme Grčka дрži на okupu vojsku од nekih 150.000 momaka. Revolucionarna vlada у Ateni дрži, prema kretanju bugarskih komitadžija на grčkom teritoriju, да би у martu, ili najkasnije у aprilu, moglo doći до jačih sukoba između Grčke и Bugarske. Да се Bugarska priprema то dokazuje najjasnije činjenica, što је Sobraње izglasalo 328 milijuna leva као izvanredni kredit. Та svota imala би да služi за potajno наoružanje bugarske vojske. Izgleda да Bugarska vodi potajno pregovore са Turskom и да те обе државе spremaju zajednicki удар.

Izborna kretanje.

У Далмацији.

Новине су донијеле вијест, да је Главни Одбор земљорадничке странке у Београду прогласио Франића за носиоца листе у Сплиту, а дра Леонтића у Дуброунику. Она би се вијест морала исправити тако, да ће Леонтић бити кандидат за среа Дубровник.

Главни Одбор земљорадничке странке припада т. зв. Лазићевој групи Упада у очи да се он није постарио за Округ шибенички. Иа тог би се морало закључити, што је у осталој нотарно, да шибенички земљорадници припадају групи Аврамовић-Комадинићевој. Они су, на једном интимном састанку, изабрали за носиоца листе, Дану Шкарицу. Само је један глас дат дру Блажевићу, кога је немилу дирнуло толико непризнање његовог рада. Али и без њега, има их много, који се не одушевљавају за кандидацију Дане Шкарице.

Подијељени на два табора, далматински земљорадници показују и друге разлике. За овај наш извјештај довољно је приказати три класе, у које се они видљиво дијеле: у оне, који земљу раде, а ти не одлучују; у оне, који земљу продају, т. з. тупинари, који у Сплиту воде политику; у оне, који по земљи шећу, који су често непомирљиви.

Сплитски „тупинари“, којима класа променадских земљорадника оспорава карактер и увјерење земљорадничко, имају симпатије за дра Смодлаку. Они њему нуде мандат, а он га пун стидљивости, још не прима.

Међутим, сама могућност да др. Смодлака добије мандат од земљорадника, улажава једну велику главобољу конгресиста. Имајући на малом простору сплитском два велика човјека, конгресисте муку муче, како да подијеле један мандат, коме се надају, између Смодлаке и Трумбића. Не жељеш да се врати оно доба далматинске историје, које је обиљежено било борбом између ова „лава два“, а вјерујући, да без њих Скупштина не би имала вриједности, конгресисте би радошћу поадржавили, да их друге странке ослободе муке и непријатне дужности величања дра Смодлаке, као носиоца листе, и деградирања дра Трумбића на мању част средског кандидата.

И зато би дали Смодлаку земљорадницима, а Трумбића пуној странци, којој се и сам нуди, а која га, рекло би се, не прима.

У пуној странци биће промјене. Др. Маци неће кандидирати. Он није за странку тако драгоцјен, колико је раније био. Заслугом Илије ХХ. његови Имоћани одоше у раднице. Ни Литре неће више кандидирати. Тако ће дон Станко Банић, који је објавио своје велике заслуге за гладни народ и саднице дувана боље проћи но последњих избора Спомиње се ново име проф. Јураса.

Још се не опажају кретење дра Дринковића, који је дошао у Далмацију, а ког је полиција у Сплиту заштитила од ружног напада националне омадине. Хрватска Заједница покреће у Шибенику свој лист.

Комунисте су одлучили, да бојкотирају избор. Бојкот ће обавити једним протесним прогласом.

Нијемци и радикали.

У Целу су штајерски Немци имали састанак, на коме је присуствовао и делегат водства немачке странке, др. Гранц Пец, уредник „Дајчес Фолксблат“ а из Новог Сада.

На састанку је решено да се гласа за радикалну листу те ће тако сви штајерски Немци гласати за Видовдански Устав и централизацију.

Збор радикала у Скопљу.

Будуће недеље одржати ће се велики радикалски збор у Скопљу за којег се већ сада

чине велике припреме из свих округа јужне Србије. Доћи ће на овај збор делегати. Иа збор долази из Београда г. Никола Пашић и Крсто Милетић као и многи други радикалски правци из Београда. На овом ће се збору решити о кандидатима у јужној Орбији, па ће се одредити радикални носиоци листина.

Мислиници и радикали.

У пролијет петаком одржана је конференција делегата турских националних организација у јужној Србији, којој је присуствовао неколико стотина делегата. Особито је била дуга и жива дискусија да ли да се изађе на изборе у споразуму са радикалима. Противно је било мало говорника, па је накону великом већином гласова одобрен споразум с радикалима.

Војвођански Немци ступају самостално.

У Апатину је одржан у међу конгрес партије војвођанских Немаца. Председник конгреса Лудвиг Кремлинг је најавио, да ће немачка партија иступити код избора потпуно самостално и да не ће кооперирати ни с једном другом странком.

Radikalni kandidati za Bosnu.

БЕОГРАД, 25. За сарајевски округ изабран је за носиоца листе министар Шума и рудр др. Милан Срškić, за срез Сарајево и Фојницу др. Владе Андрић, за срез Чајнић, Радован Бартул, за Visoko Милајло Перовић, за Фочу Василиј Јеренић.

Rascjep među Madžarima.

БЕОГРАД, 25. Међу војвођанским Madžarima дошло је до расцјепа. Огромна већина изјавила се је за споразум са радикалима, док је мањина била за то да се иступа на изборима самостално. Ради тога је дошло до расцјепа.

Vijećanje demokrata.

БЕОГРАД, 25. Јучер су се у предсједништву Шкупштине састали др. Лукинић, др. Кумануди, др. Сећероу и др. Рибар. Расправљало се о политичкој ситуацији и о оштрој изборној кампањи. Др. Сећероу је изабран за носиоца листе за Велики Беџкерек и Suboticu.

Италија и народна милиција.

Римска „La Tribuna“ доноси, да је у Квинрину одржата врло важна сједница министарског савета, под председањем Мусолинија, који је одржао врло важан говор одржавајући положај у Европи, који је створен незавршењем обавеза са стране Немачке и француском окупацијом рурског подручја. Мусолини је изјавио о држави Италије у овом питању, као и о операцијама у Руру. Министарски савет потпуно одобрио његову акцију и примио на знање његово саопштење. Затим је мин. савет одобрио навјесне мјере, које се односе на послове министарства иностраних дјела.

Послије тога Мусолини је изјавио о унутрашњем положају, те реферисао о одлукама великог фашистичког збора и о важности тих одлука по земљу и мир у њој.

У једној другој биљешци доноси исти лист, да је генерал Дебон, командат фашистичке милиције објавио овај дневни ред: Према наређењу у предсједника министарског савета, одређујем дан 21. априла ов. год. за састанак свих покрајинских милиција и тад ће се над њима извршити свечана смотра. Инспектори дотичних зона добиће у своје вријеме потребне инструкције за извршење поменутих наредби.

Према подацима фашистичка милиција броји око 150.000 људи, добро навјезбаних и добро опскрбљених свим потребитим. У милицији су заступане све врсте оружја, па и авионика и танкова.

Русија и европски мир.

Чичерин је упутио америчком народу следећи проглас:

„Руски се народ нада и жели да идуће године успостави економско благостање Русије. А то много зависи од спољних прилика. Да ли је амерички народ наклоњен руском у том погледу?

Једина жеља рускога народа је, међутим, да буде потпуног од америчког народа. За тај рад је Русији потребан мир. За то сам и дошао у Лозану да осигурим у Црном Мору и на његовој обали мир, да забраним туђим бродовима приступ у Црно Море и да уредим међусобне односе с нашим црноморским суседима. Дошао сам с намером да спречим нов рат. Наша се нада, међутим, није потпуно обистинила. Туђим ратним лађама је отворен пут до наше јужне обале. Резултат тога мора бити поморско разоружање, које је већ отпочело у Вашингтону и у Русији у истом смислу. Брао поморско разоружање једино је позитивно решење дарданелског питања“.

Engleska i Turska.

Turci upomo traže, da Engleska napusti na svaki način okupaciju Mosul i Iraka. Englezi su na to dali izjavu, da su spremni izaći u susret turskim zahtjevima samo u том случају ако Turska ustupi petroleumske izvore kod Mosulа једном америчко-енглеском друштву за експлоатисање и осигура несметан рад и пролаз до петroleumских извора. Turska је poslala своје delegate ravno u London, да директно pregovара о том важном питању с енглеском владом. Megjutim су engleske čete, које су smještene у околици Carigrada, добиле налог, да своје strategijske položaje što bolje učvrste.

Rusija i Njemačka.

Berlinski novine donose senzacionalnu vijest iz Moskve, prema kojoj bi službeni list sovjetske vlade „Izvestija“ pisao, da između Njemačke i Rusije postoji uistinu vojnički savez. Sovjetska Rusija neće dopustiti, da Francuska radi svoje imperijalističke politike uništi jedan narod od 60 milijuna duša. Rusija је spremna да својом svojom оружаном silom притекне у помоћ Njemačkoј.

Povodom takvog pisanja službenog glasila sovjetske vlade, piše један njemački list među ostalim: »Između svijу naroda на svijetu postoji samo један, који је имао одважnosti да Njemačkoј zasvjedoči svoju simpatiju, а то је Rusija. Rusija ima за то pravo на нашу harnost. Njemačka vlada nema nego једну želju, želju да с овим narodom vodi prijateljsku politiku“.

Наши дописи.

Врлика, 16. јануара.

(Ухваћен провалник дућана). Општински надредар Ђуро Шкрбић из Врлике, уз припомоћ главара Боже Тутића на Кољана, ухаутили су у селу Кољанима познатог ујетника у отпирању дућана, Векослава Пухарих Маркова из Имотскога, који је недавно био побегао из сињских судбених затвора, где је био притворен што је ноћу између 22-23 12 пр год провалио у дућан Ивана Шкаља у Сињу и покрао му новце и робу.

Кад су га водили у Врлику, покушао је у путу да сакрије отпирач, али је то опазио надредар Шкрбић, те му га одузео и предао као „corpus delicti“ суду у Врлици, где се налази притворен и ујетник тат.

— Прешло је овлаштен најодлучније демантовати све новинске вјести о демисији министра финансија др. Стојадновића.

Градске вијести.

Кukuruz za Dalmaciju. Skorih dana imalo bi da stigne iz Amerike 300 vagona kukuruza, koji je vlada naručila za prehranu Dalmacije. Čim kukuruz stigne, odmah će se pristupiti razdiobi. Ministarstvo vojno dozvolilo je da se vojnim teretnim automobilima kukuruz prevaža u unutrašnjost.

Pred izvršenjem sporazuma s Italijom. Nekidan je u ministarstvu inostranih djela održana konferencija, na kojoj su ministar dr. Ninčić, pomoćnik ministra Gavrilović, opunomoćeni ministar Nešić, opunomoćeni ministar dr. Ribarž i general Milić, koji je poznat i našim krajevima od vremena evakuacije, detaljno raspravljali o izvršenju sporazuma s Italijom. Bila je tumačena svaka klauzula, kako bi predsjednik komisije general Milić, koji će uskoro stići u Split, mogao da se upozna sa izvršenjem sporazuma.

Koncertni dio Svetosavske Besede. Mjesno „Filharmoničko društvo“ sudjelovati će Svetosavskoj besedi sa par biranih točaka, od kojih su nekeje i nacionalnog značenja. Mješoviti zbor će otpevati na početku staru i značajnu crkveno-narodnu „Pesmu sv. Savi“. Koncertni dio će započeti sa vanredno interesantnom instrumentacijom bogatom „Fantazijom na srpskim tenama“, op. 6. od ruskog glasovitog nacionalnog skladatelja Nikole Rimskij-Korsakova (kod crkvenog koncerta izveden je njegov impozantni „Slava Bogu na nebu“, op. 21.) Značajno je kod ovog djela, koje je nastalo g. 1867., kako je ruski auktor znao da vješto obradi naše nacionalne motive u sinfoničkoj formi. Muški zbor će otpevati već poznatu heroičku „Na Vardaru“, op. 3. No. 2. sa riječi Vojislava Ilića od našeg Ma. Jakova Gotovca. (Ovaj je zbor bio nagrađen uz ostale neke Gotovčeve kompozicije od „Srpskog pevačkog društva“ u Zagrebu jedinom nagradom g. 1920.) Slijediti će orhestralna popularna i pristupačna „Smesa srpskih pučanskih pesama“. Nakon toga pjeva mješoviti zbor uz pratnju orchestra romantičnu krasnu idilu „Cigani“ op. 23. Nr. 3. od Roberta Schumanna. Koncertni dio završiti će „Koračnicom kraljice Marije“ (Mariolin mars) od poznatog splitskog glazbenika i slikara Ive Tijardovića.

Vjenčani. Danas se je vjenčala gca Milena kćerka g. prof. Stevana Javor sa g. Savom Omčikusom trgovcem iz Kniņa. — Jutros se vjenčala gca Nevenka, kćerka dra B. Kurajica sa g. drom Poturicom. Naša iskrena čestitanja.

U fond lista. Da počasti uspomenu blagopokojne gospođe Ruže ud. Margetić dao je u fond lista „D. R.“ g. Boško Desnica iz Obrovca 50 dinara.

Član utemeljitelj. Da počasti uspomenu pokojne Ruže Margetić, upisao ju je sa 300 din. brat Gjuro Vojvodić članom utemeljiteljem Sokolskog društva u Kniņu.

Čajanka. Ženska Narodna Zadruga priređuje večeras u 7 sati čajanku s plesom u prostorijama Sokola i Narodne Kavane, uz sudjelovanje tamburaškog zbora ratne mornarice.

Parobrodarska veza s okolicom. Parobrodarsko društvo „Dalmatia“ uzdržava vezu pomoru sa šibenskom okolicom. Za ove veze upotrebljava parobrode, koji su davno sebe otkupili, pa bi mogli bez grizodušja i da otpočnu. Kroz malo dana slijediti će otpuštanje društvenih parobroda sa strane Italije, koji su do sad bili u Zadru. Društvo se poyrača šest parobroda i boljih i bržih, a i sigurnijih od onih u Šibeniku. Čujemo da društvo rečene parobrode namjerava poslati na druge strane, potpuno mimoilazeći Šibenik. Naprotiv mi preporučamo društvu da to ne bude i da se amo pošalju barem dva od ovih boljih parobroda, jer ko je kušao veoma dobro znađe, što znači sa današnjim parobrodima putovati u zimsko doba do naših krajnjih otoka.

Brzobjavne i telefonske vijesti

(Posebni izjužestaji „Dalmatinskog Radikala“).

Politička situacija naše Kraljevine.

Plenarna sjednica ministarskog savjeta.

BEOGRAD, 25. Jučer je održana plenarna sjednica ministarstva, kojoj je prisustvovao i ministar vojni i dr. Ribarž. Govorilo se o političkoj situaciji a naročito o ratifikaciji rapalskog ugovora. Ribarž je informisao da su Talijani voljni izvršiti ratifikaciju rapalskog ugovora 6. februara. Konstatovano je nadalje da je naš odnošaj s Italijom povoljan, s Albanijom priličan, a s Bugarskom skoro prijateljski. Što se tiče Mađarske i Turske, uza sve njihove lijepe izjave, treba biti oprezan.

U političkim se krugovima najrazličitije komentariše ova sjednica, naročito za to, što je poslje sjednice bio u ministarstvu inostranih djela dr. Lukinić. Čak neki govore, da se radi o otvoru Skupštine. Dr. Lukinić izjavio je vašem dopisniku, da je bio čisto u privatnom poslu kod g. dra. Ninčića.

Kredit dalmatinskim općinama.

Za prehranu stanovništva. — Otvor pravoslavne bogoslovlje u Šibeniku.

BDOGRAD, 25. Jučer prije podne održana je sjednica ministarskog savjeta, pod predsjedanjem Pašica, na kojoj je ministar inostranih djela dr. Ninčić opširno referisao o spoljnoj situaciji, osobito o toku lozanske konferencije. Poslije toga pojedini su ministri dali izvještaje o stvarima u svojim resorima, te se vodila diskusija o tekućim pitanjima.

Ministar socijalne politike dr. Perić u sporazumu sa Upravom Fondova riješio je, da se svim općinama u Dalmaciji izda beskatnati zajam za ishranu siromašnog stanovništva. Taj bi zajam, za sada iznosio dva milijuna dinara.

Ministarstvo vjera riješilo je, da se u Šibeniku otvori pravoslavna bogoslovlja. Ova bi bogoslovlja zamijenila pravoslavnu bogoslovlju, koja je prije bila u Zadru.

Zatim se govorilo o opštoj situaciji u zemlji, te je konstatovano, da se položaj u zemlji popravlja i da se prilike konsoliduju.

Savjet Lige Naroda.

ŽENEVA, 25. Na 29. januara sastaje se u Parizu savjet Lige Naroda, na kom će se pretrساتи pitanje administracije sarske oblasti, pitanje narodnih manjina, reorganizacija austrijskih financija, granice Albanije i pitanje češko-magjarske granice.

Koncertacija ruske vojske.

LONDON, 25. „Times“ donosi vijesti iz autentičnog izvora, prema kojima sve vijesti o koncentraciji ruske vojske na granicama Poljske i Rumunjske ne odgovaraju istini. Rusija uopšte

ne koncentriše vojsku na nijednoj tački i ne može da misli na neke avanture, dok u zemlji vlada glad i bijeda.

Neuspjeh lozanske konferencije.

LOZANA, 25. Pregovori između Lorda Curzona i Ismet paše o pitanju mosulskog valjeta nijesu doveli do nikavog rezultata. Prema tome se predviđa, da će lozanska konferencija završiti neuspjehom.

Položaj u Ruhru.

Osuda industrijalaca.

PARIZ, 25. Prema najnovijim vijestima iz Rura u cijeloj ruskoj oblasti vlada mir i red. Pokušaj opšteg štrajka definitivno je propao. Radnici u svim rudnicima i fabrikama rade normalno. Francusko-belgijska komisija konstatovala je, da je proizvodnja ugljena za dva posljednja dana bila iznad obične proizvodnje.

MAINZ, 25. Jučer se pred ratnim sudom održao proces protiv industrijalaca. Interes publike za ovaj proces bio je ogroman, a prisustvovalo je mnogo i novinara. Predsjednik je upozorio publiku da ne utiče na raspravu, jer u slučaju demonstracija svaki pojedinac biće stavljen pred ratni sud. Sud je osudio glavnog krivca na 20.000 franaka globe, a ostale na manje iznose.

Za popravak saobraćaja.

BEOGRAD, 25. Sinoć je bila sjednica ekonomsko-finanicijskog odbora ministara. Ministar saobraćaja dr. Janjковић tražio je kredit od 4 milijuna dinara za ugljen i uel. U saobraćaj će doskora biti stavljeno 200 novih vagona.

Bugarska i Kraljevina SXC.

BEOGRAD, 25. Bugarski ministar inostranih djela Daskolov odstupio je sa svoega mjesta. Његов је одступ дјело Стамболијскога, ком није био по ђуди његов рад, а особито проглас који је Дасклов издао приликом упада у Ђустендил. Дасклов је том приликом окривно за тај нападај нашу Кралјевину. По повратку из Лозане, Стамболијски је надзирао рад Дасклова и дошао до увјерења да није у складу са интересима Бугарске и да не воои добрим односима с нашом Кралјевином, ради тога је присилио Дасклова да одступи и да се извини код нашег престањика у Софији.

Burze.

ZAGREB, 25. Od jučer na burzi vlada veliko uzbuđenje. Naša valuta kako je naglo počela padati, tako se naglo stala i dizati. Sve strane devize padaju, i ako izvjesni krugovi nastoje, da im zadrže veći kurs. Devize: Milan 460, 485; London 463, 470; New-York 98, 101; Pariz 960, 670; Prag 295; Zurich 1875, 1900. Valute: dolari 96; tal. lire 450. ZÜRICH, 25. Beograd 5:30.

Belamarić 30, Milan I. Skočić 10, Š. Čakić 10. Prigodom vjenčanja g.če Milene Javor sa g. Savom Omčikusom, Š. Čakić din. 10.

Udruženje trgovaca, industrijalaca i obrtnika za sjevernu Dalmaciju u Šibeniku, pozivlje cij. gospodu članove Udruženja, da pristupe na redovitu Glavnu Skupštinu, koja će se obdržavati dne 11. februara tek. god. u 4 sata posl. podne u prostorijama „Filharmoničkog društva“, sa slijedećim dnevnim redom: 1). Pozdrav predsjednika; 2). Izvještaj tajnika; 3). Izvještaj blagajnika i revizora; 4). Apсолutorij staroj Upravi; 5). Biranje nove Uprave; 6). Eventualie. — Predsjednik: Supuk Miloš s. r.; tajnik: Jadronja Josip s. r.

Traži se pianimo u najam. Prijaviti se administraciji lista. — 2—3

Kratke vijesti.

- Stanje dra. Rašina se opet pogoršalo. Uslijed upale pluća nastale su nove komplikacije.
- U Parizu je umro glasoviti pisac Max Nordau.
- U Novom Sadu je uапшен Јевгјевић војин националиста.
- U Parizu je utihla једна анархисткиња са пет револверских hitaca уредника ројалистичког lista „Action Francaise“.
- Број избјеглица, који су побјегли у Грчку из Male Азије, Carigrada и istočne Тракије износи око 350.000.
- U martu predsjednik Masarik ите повторно на liječenje на оток Capri.
- Франуски парламенат изгласао је 1 милијун франака за školovanje сrбијанских студената, синова ratnika у Француској.
- U Zagreбу је осудио суд за suzбијanje skupoce једног месара, што је продавао meso skuplje и што nije имао cijenika на 2.500 dinara globe и gutihak mesarskog обрла на dvije године.

Вјести.

Наш најновји проналазак. Један наш виши официр у друштву са једним машињским инжењером у Скопљу конструисали су нову електричну пушку. Пред неки дан у близини манастира Matke код Скопља извршене су probe са овом пушком. Proба је испала на опште изненађење. U колико сину могли сазнати ова пушка у станју је да за један минут избаци 1000 метака. Detalji овог проналазка тувују се у највећој тајности, Јер ће ову пушку откупити наше Министарство Војно, и patentovati као свој проналазак.

Oteo смрти три дјецака. U Плутју су за vrijeme санјканја propala под led три малодобна дјецака. Genci (Glatz који је опazio несрећу почео је звати у помоћ, а сам је без promišljanja skočio за дјецацима под led. S надвојнеком снагом и напором успјело му је извући из воде сва три малџана и тако их спасио од сигурне смрти. Има му тек 9 год.

Zub Victora Huga. Ni један narod не cijeni и не ponosi се својим великим ljudima као Francuzi.

Niko не čuva и не poštuje uspomena на njih као oni. U једном pariškom izlogu nalazio ac, već прилично vremena, pored još drugih stvari koje су dobro čuvane као uspomena на Victora Huga, и један zub velikog pisca, са objašnjenjem kad је извађен.

Jedan, bez sumnje kakav poštolovac relikvije, ии ohožavalac velikog pisca, kupio је ovaj zub и poslao га музеју, који sada не zna како би га smjestio.

Žrtve samokresa u Americi. Prema јednoj engleskoј policiјajnoj statistici u Sjedinjenim Državama Američkim dolazi svake године једно umorstvo на 12.000 ljudi, а u Engleskoј tek на 634.000. Englezi smatraју, да је tome uzrok, što u Americi svatko smije да kupи и да nosи samokres.

Модерно уређена

„Нова Штампарија“

у Шибенику

препоруча се п. н. опћинству.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Свима онима, који су нам приликом боловања, смрти и погребна наше миле и незаборављене мајке, односно сестре, свекрве и бабе

Руже уд. Маргетић рођ. Вуиновић

указали пријатељску пажњу и љубав, те у нашој тузи било ма на који начин израдили своје саучешће, ожалошћени и ганута срца најсрдачније благодаримо.

У Шибенику, 25. јануара 1923.

Обитељ Маргетић.

MLADEN
CRVAK

кројач

ŠIBENIK
(Obala)



Veliki izbor
Engleskih
и Českih
stofova

Cene umerene.



JOSIP JADRONJA ŠIBENIK

Agencija ovlaštena od Ministarstva за Socijalnu Politiku. - Otpremanje putnika u Ameriku са најбржим паробродима svijeta.

— ODLAZAK IZ ŠIBENIKA SVAKIH 8 DANA —

PREVOZNA CIJENA:

за Buenos Aires Talijanskih lira 700—
за New-York Dolara 105—

За све daljnje upute као и за vozne karte obratite се

Agenciji Jadronja - Šibenik.



Jesam li poslao pretplatu?

Чок и Манојловић

фабрика црквених воштаних свећа
Шибеник (Далмација).

Израђује црквене воштане свеће сваке величине. - Специјална израда свећа са натписима:

„Ко Крсно Име слави оном и помаже!“ и „Мир Божји, Христос се роди!“

НОВА ШТАМПАРИЈА ШИБЕНИК

Штампарија је снабдевена свим модерним ћирилицим и латинским писменима, те врхуним stroјевима на електричном погону. - Прва на избору све званичне и трговачке тискарнице, те остале радње спадajuће у граfiчку струку. - Складиште тискарнице за српске православне цркве и извоз ваана. - Израда брза и точна.

NOVA ŠTAMPARIЈА ŠIBENIK

Штампарија је снабдевена свим модерним ћирилицим и латинским писменима, те врхуним stroјевима на електричном погону. - Прва на изradi све званичне и трговачке тискарнице, те све остале радње спадajuће у граfiчку струку. Складиште тискарница за српске православне цркве и паробродско званија. - Израда брза и точна.

Zlatarska Radiona Vjekoslav Grünbaum Gospodski trg 13 - Šibenik

prima sve radnje zlatarske struke, izrađuje svaku vrst vjenčanih prstena (tonda), popravlja srebrene torbice, čisti и popravlja srebrene service brzo и solidno.

Помажите „Просвјету“!

Radikali! Spremajte se
за izbore.